

વુજૂ

વુજૂ (ઈસ્લામી વિવિ પ્રમાણે હાથ-પગ-ચહેરો વગેરે ધોવું)ની મોટી ફળીલત (પુષ્ય) છે. આ મોભિનની ઓળખ અને કયામતના દિવસે તેને ઓળખવાનું માધ્યમ હશે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ફરમાવ્યું :

«إِنَّ أَمَّتِي يُدْعَوْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عُرَّا مُحَجَّلِينَ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ، فَمَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يُطِيلَ غُرَّةً فَلَيَفْعَلْ»

અર્થાત્, કયામતના દિવસે મારી ઉમ્મતને પોકારવામાં આવશે અને તે એ સ્થિતિમાં આવશે કે તેના હાથ-પગ અને ચહેરાઓ વુજૂથી ચમકી રહ્યા હશે. (બુખારી, મુસ્લિમ)

વુજૂ કરવાથી વ્યક્તિના ગુનાઓ ઓછા થાય છે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ફરમાવ્યું :

«إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ فَتَمْضِمَضَ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ فِيهِ، فَإِذَا اسْتَنَثَ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ أَنْفِهِ، فَإِذَا غَسَلَ وَجْهَهُ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ وَجْهِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَشْفَارِ عَيْنَيْهِ، فَإِذَا غَسَلَ يَدَيْهِ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ يَدَيْهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِ يَدَيْهِ، فَإِذَا مَسَحَ بِرَأْسِهِ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ رَأْسِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ أَذْنَيْهِ، فَإِذَا غَسَلَ رِجْلَيْهِ حَرَجَتِ الْخَطَّايَا مِنْ رِجْلَيْهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِ رِجْلَيْهِ، ثُمَّ كَانَ مَشْيِهُ إِلَى الْمَسْجِدِ وَصَلَاتُهُ نَافِلَةً لَهُ»

અર્થાત્, બંદો જ્યારે વુજૂ કરે છે, તો કોગળો કરે છે તો તેના મોઢાના બધા ગુનાઓ પાણીની સાથે નીકળી જાય છે. એ જ રીતે જ્યારે નાકમાં પાણી નાખે છે અને તેને સાફ કરે છે તો નાકના બધા ગુનાઓ ખરી જાય છે. જ્યારે તે પોતાનો ચહેરો ધુવે છે તો ચહેરાના બધા ગુનાઓ ધોવાઈ જાય છે, ત્યાં સુધી કે નખના ગુનાઓ પણ ખરી જાય છે. જ્યારે તે માથાનો મસહ કરે છે તો માથાના બધા ગુનાઓ દૂર થઈ જાય છે, ત્યાં સુધી કે કાનના પણ, અને જ્યારે તે પગને ધુવે છે તો પગના અને નખોના ગુનાઓ પણ દૂર થઈ જાય છે. તે પછી તેનું મસ્જિદમાં જવું અને નમાજ પદવું બધું ‘નફલ’ એટલે કે નેકી જ નેકી હોય છે. (માલિક, અહમદ) વુજૂથી નેકીઓ (ભલાઈઓ)માં વધારો થાય છે અને દરજાઓ ઉચ્ચ થાય છે. (મુસ્લિમ) વુજૂ શૈતાનથી સુરક્ષાનું સાધન અને તેનાથી બચવા માટે આશ્રય-સ્થાન છે. (અહમદ) જ્યારે કોઈ મુસલમાન સારી નિયતથી સારી રીતે વુજૂ કરે છે અને આ હુઆ પછે છે :

اશهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وأن محمدا عبده ورسوله

અર્થાત્, હું સાક્ષી આપું ધું કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ મા'બૂદ (ઉપાસ્ય) નથી અને મુહમ્મદ (ﷺ) અલ્લાહના બંદા અને તેના રસૂલ છે, તો તેના માટે જન્મતના આઠેય દરવાજાઓ ખોલી દેવામાં આવે છે કે જે દરવાજેથી ચાહે જન્મતમાં જતો રહે. (અહમદ, મુસ્લિમ, અબૂ દાઉદ, નસાઈ)

વુજૂની આ જ ફ્રીલતો (પુષ્ય)ના કારણો મોમિને તેની કાળજી રાખવી જોઈએ, વિશેષરૂપે આ પ્રસંગોએ :

- જ્યારે અહ્લાહનો લિક (સ્મરણ) કરવો હોય.
- રાત્રે સૂવાના તરત જ પહેલા.
- જ્યારે વ્યક્તિ ઉંટનું માંસ ખાય.
- મૈયતને ગુસ્લ આપ્યા પછી.

નીચે દર્શાવેલા પ્રસંગોએ વુજૂ કરવું આવશ્યક છે :

1. જ્યારે વ્યક્તિ નમાજ પઢવાનો ઈરાદો કરે.
2. હજજ કે ઉમરામાં જ્યારે કાબાનો તવાફ કરવા માગે.
3. જ્યારે કુર્ચાની તિલાવત કરવા ચાહે.

વુજૂની શરતો :

- બુદ્ધ, પાગલ, નશો કરેલો, ઊંઘતો વ્યક્તિ આ બધાનું વુજૂ માન્ય નથી.
- પુખ હોય, બાળક પર વુજૂ ફર્જ નથી.
- મુસલમાન હોય.
- પાણીનો ઉપયોગ કરવા સક્ષમ હોય.
- વુજૂની જરૂર હોય, નવેસરથી વુજૂ કરવું ફર્જ નથી.
- માસિક-ધર્મ અને પ્રસૂતિજન્ય લોહીથી પવિત્રતા પ્રાપ્ત થઈ ચૂકી હોય.

—●—